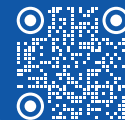

Bygninger i bindingsværk

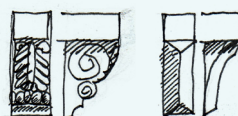
BYENS HUSE TIL 1900

Info-video

Træport til gården

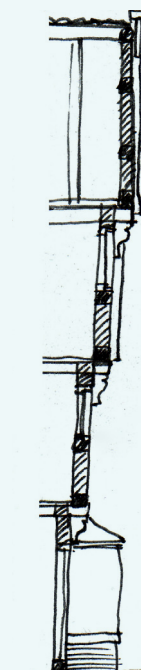
Karnap

Forskellige typer knægte

Langside

Gavl

Huse i *bindingsværk* finder du især i købstæderne Tønder og i Ribe. De ældste bygninger i *bindingsværk* er fra 1500-1600-tallet. Denne måde at bygge på stammer fra Nordtyskland. Man bygger et skelet af tømmer med stolper og bjælker med mellemrum, som man kalder *tavl*. Ligesom ordet *tavle* i kender fra skolen. *Tavlene* fyldte man ud med mursten eller klinede dem med ler.

Lerklining er når man blander ler, sand, vand og nogle gange kolort til at bygge en mur. Fra 1600-tallet begyndte man at bruge brændte mursten i *tavlene*. På grund af brandfaren blev husenes *stråtage* udskiftet med *teglsten*.

I Ribe har de ældre bindingsværkshuse etager, der rager ud over dem nedenunder. *Knægte*, en slags støttekonstruktion understøtter etagerne og er med til at bære *gavlen*, husets endevæg.

I Tønder har mange huse i bindingsværk også en *karnap*, en udbygning med vinduer og tag, der trækker lyset ind i huset.

Husene kunne være *kalket* "over stok og sten" – det betyder at hele husets væg blev *kalket* over.

Handelshuse i bindingsværk havde luger i gavlen til at hejse varer op med.

TYPISKE TRÆK

Bindingsværk

På taget er der røde teglsten

Vinduer med små sprosser i mange farver.
Mange hoveddøre i træ har flotte detaljer,
med udskårne mønstre i flere farver

Husene kan have store
træporte ind til baggården

Knægte, som en del af
trækonstruktionen

Udskårne rosetter

Ord i skrevet **kursiv** forklares i ordlisten